

SCIENTIFIC COOPERATION

**Agreement Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and ARMENIA**

Signed at Washington November 3, 2009

with

Annexes

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“ . . .the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

ARMENIA

Scientific Cooperation

*Agreement signed at Washington
November 3, 2009;
Entered into force March 11, 2010.
With annexes.*

**AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
ON SCIENCE AND TECHNOLOGY COOPERATION**

The Government of the United States of America and the Government of the Republic of Armenia (hereinafter referred to as the "Parties"):

Realizing that international cooperation in science and technology will strengthen the bonds of friendship and understanding between their peoples and will advance the state of science, technology, and innovation to the benefit of both countries, as well as mankind;

Affirming that in sharing responsibility for contributing to the world's future prosperity and well-being, they should make further efforts to strengthen their respective national research and development policies;

Convinced that cooperation in the field of science and technology is an important contribution and benefit to the world's environment and to the development of the economy of each country; and

Resolving to undertake new and energetic efforts to develop and expand this cooperation;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

The purposes of this Agreement are to promote broadened and expanded relations between the scientific and technological communities of both countries by creating favorable conditions for cooperation, and to develop science and technology cooperation for peaceful purposes on a mutually beneficial and balanced basis.

ARTICLE II

1. The Parties shall encourage cooperation through exchanges of ideas, information, skills and technologies; exchanges of scientists and technical experts; the convening of joint seminars, scientific conferences, and meetings; training and enhancing the skills of scientists and technical experts; the conduct of joint research projects and studies; and other forms of scientific and technological cooperation as may be mutually agreed upon.
2. Cooperation under this Agreement shall be based on shared responsibilities and equitable contributions and benefits, commensurate with the two countries' respective scientific and technological strengths and resources.

ARTICLE III

The Parties shall encourage and facilitate, where appropriate, the development of direct contacts and cooperation between government agencies and organizations, universities, science and research centers, institutes and institutions, private sector firms and other entities of the two countries.

ARTICLE IV

Government agencies and institutions of the Parties may conclude implementing arrangements in specific areas of science and technology cooperation under this Agreement. These implementing arrangements shall cover, as appropriate,

topics of cooperation, procedures to be followed, financial arrangements, and other relevant issues.

ARTICLE V

Cooperative activities under this Agreement shall be conducted in accordance with the applicable laws, regulations, and procedures of both countries and shall be subject to the availability of appropriated funds and resources.

ARTICLE VI

1. The Parties shall promote the development of joint projects, which may be pursued in conjunction with other international programs. The Parties shall promote actively the inclusion of science and research organizations, scientists and specialists of both countries in implementation of these programs.
2. Scientists, technical experts, governmental agencies and institutions of other countries or international organizations may, in appropriate cases, be invited by agreement of both Parties to participate at their own expense, unless the Parties agree otherwise in writing, in projects and programs being carried out under this Agreement.
3. The Parties shall consider cooperative projects including, but not limited to, integration of educational institutions and technological enrichment, introduction of systems for distance learning, introduction of technology in education for enhancing effectiveness of teaching English, as well as toward availability and localization of educational programs.
4. The Parties shall consider cooperative projects in information technologies including, but not limited to, the formation of information society as well as projects in the development of techno parks and innovation incubators.

ARTICLE VII

Each Party shall establish an Executive Secretary to conduct administrative affairs and, as appropriate, to provide oversight and coordination of activities under this Agreement.

ARTICLE VIII

1. Scientific and technological information of a nonproprietary nature resulting from cooperation under this Agreement, other than information which is not disclosed for national security, commercial or industrial reasons, shall be made available, unless otherwise agreed, to the world scientific community through customary channels and in accordance with normal procedures of the participating agencies and institutions
2. The treatment of intellectual property created or furnished in the course of cooperative activities under this Agreement is provided for in Annex I, which shall form an integral part of this Agreement, and shall apply to all activities conducted under the auspices of this Agreement unless agreed otherwise by the Parties or their designees in writing.
3. The treatment of security arrangements for sensitive information or equipment and unclassified export-controlled information or equipment transferred under the Agreement is provided for in Annex II, which shall form an integral part of this Agreement, and shall apply to all activities conducted under the auspices of the Agreement unless agreed otherwise by the Parties or their designees in writing.

ARTICLE IX

1. With respect to cooperation under this Agreement, each Party, in accordance with its international obligations, national laws and regulations, shall:

(a) facilitate entry into and exit from its territory of appropriate personnel and equipment of the other Party used in projects and programs under this Agreement;

(b) promote, inter alia, the organization of programs for joint activities, meetings, familiarization site-visits, permitting the appropriate personnel of the other Party participating in cooperative activities under this Agreement to effectively implement measures called for by the programs, including travel to its relevant geographic areas, visits to necessary institutions, acquaintance with data and materials which are of interest for cooperation, and arrangement of contacts of individual scientists and specialists of both sides as needed to carry out those activities; and

(c) work toward duty free entry for necessary materials and equipment of the other Party provided pursuant to this Agreement for use in joint activities.

2. In the event that United States foreign assistance funds are contemplated in support of activities under this Agreement, the provision of such funds shall be governed by the Agreement Between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Armenia Regarding Cooperation to Facilitate the Provision of Humanitarian and Technical Economic Assistance signed December 15, 1992.

ARTICLE X

In the event that differences arise between the Parties with regard to the interpretation or application of the provisions of this Agreement, the Parties shall resolve them by means of negotiations and consultations.

ARTICLE XI

This Agreement shall be without prejudice to rights and obligations under existing science and technology agreements and other arrangements in force between the Parties and their science and technology agencies and organizations.

ARTICLE XII

1. This Agreement shall enter into force on the date of the last notification by which the Parties have notified each other in writing, through diplomatic channels, of the completion of their respective internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall remain in force for ten years unless terminated by either Party. This Agreement shall be automatically extended for successive ten-year periods unless one Party notifies the other in writing, at least six months in advance of expiration, that it objects to such automatic extension of this Agreement.

2. This Agreement may be amended by written agreement of the Parties. Unless otherwise agreed by the Parties, any such amendment shall enter into force in accordance with the procedure set forth in paragraph 1 of this Article.

3. This Agreement may be terminated at any time by either Party upon six months written notice to the other Party.

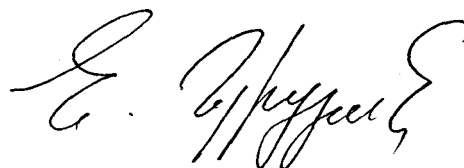

4. Unless otherwise agreed by the Parties, termination of this Agreement shall not affect the implementation of any cooperative activity carried out under this Agreement and not completed upon termination of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Washington, in duplicate, this third day of November, 2009, in the English and Armenian languages, each text being equally authentic.

FOR THE GOVERNMENT OF THE
UNITED STATES OF AMERICA:

FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF ARMENIA:

ANNEX I

INTELLECTUAL PROPERTY

Pursuant to Article VIII of this Agreement: The Parties shall ensure adequate and effective protection of intellectual property created or furnished under this Agreement, including any relevant implementing arrangements. The Parties agree to notify one another in a timely fashion of any inventions or copyrighted works arising under this Agreement and to seek protection for such intellectual property in a timely fashion. Rights to such intellectual property shall be allocated as provided in this Annex.

I. Scope

A. This Annex is applicable to all cooperative activities undertaken pursuant to this Agreement, except as otherwise specifically agreed by the Parties or their designees.

B. For purposes of this Agreement, "intellectual property" shall have the meaning found in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm July 14, 1967.

C. This Annex addresses the allocation of rights, interests, and royalties between the Parties. Each Party shall ensure that the other Party can obtain the rights to intellectual property allocated in accordance with this Annex, by obtaining those rights from its own agencies and institutions through contracts or other legal means, if necessary. This Annex does not otherwise alter or prejudice the allocation between a Party and its nationals, which shall be determined by that Party's laws and practices.

D. Disputes concerning intellectual property arising under this Agreement should be resolved through discussions between the concerned participating agencies and institutions, or, if necessary, the Parties or their designees. Upon mutual agreement of the Parties, a dispute shall be submitted to an arbitral tribunal for binding arbitration in accordance with the applicable rules of international law. Unless the Parties or their designees agree otherwise in writing, the arbitration rules of UNCITRAL shall govern.

E. Termination or expiration of this Agreement shall not affect rights or obligations under this Annex.

II. Allocation of Rights

A. Each Party shall be entitled to a non-exclusive, irrevocable, royalty-free license in all countries to translate, reproduce, and publicly distribute scientific and technical journal articles, reports, and books directly arising from cooperation

under this Agreement. All publicly distributed copies of a copyrighted work prepared under this provision shall indicate the names of the authors of the work unless an author explicitly declines to be named.

B. Rights to all forms of intellectual property, other than those rights described in Paragraph II.A above, shall be allocated as follows:

(1) Visiting researchers, for example, scientists visiting primarily in furtherance of their education, shall receive intellectual property rights under the policies of the host institution. In addition, each visiting researcher named as an inventor shall be entitled to share in a portion of any royalties earned by the host institution from the licensing of such intellectual property.

(2) (a) For intellectual property created during joint research, for example, when the Parties, participating agencies and institutions, or participating personnel have agreed in advance on the scope of work, each Party shall be entitled to obtain all rights and interests in its own country. Rights and interests in third countries will be determined in implementing arrangements. If research is not designated as "joint research" in the relevant implementing arrangement, right to intellectual property arising from the research will be allocated in accordance with paragraph II.B.(1) above. In addition, each person named as an inventor shall be entitled to share in a portion of any royalties earned by either institution from the licensing of the property.

(b) Notwithstanding paragraph II.B.(2)(a) above, if a type of intellectual property is available under the laws of one Party but not the other Party, the Party whose laws provide for this type of protection shall be entitled to all rights and interests worldwide. Persons named as inventors or authors of the property shall nonetheless be entitled to royalties as provided in paragraph II.B.2(a).

III. Business Confidential Information

In the event that information identified in a timely fashion as business-confidential is furnished or created under this Agreement, each Party and its agencies and institutions shall protect such information in accordance with applicable laws, regulations, and administrative practices. Information may be identified as "business-confidential" if a person having the information may derive an economic benefit from it or may obtain a competitive advantage over those who do not have it, the information is not generally known or publicly available from other sources, and the owner has not previously made the information available without imposing in a timely manner an obligation to keep it confidential.

ANNEX II

SECURITY OBLIGATIONS

I. Protection of Sensitive Technology

Unless otherwise agreed in relevant implementing arrangements, both Parties agree that no information or equipment requiring protection in the interest of national defense or foreign relations of either Party and classified in accordance with applicable national laws and regulations shall be provided under this Agreement. In the event that information or equipment which is known or believed to require such protection is identified in the course of cooperative activities pursuant to this Agreement, it shall be brought immediately to the attention of the appropriate officials and the Parties shall consult to identify appropriate security measures to be agreed upon by the Parties in writing and applied to this information and equipment and shall, if appropriate, amend this Agreement to incorporate such measures.

II. Technology Transfer

The transfer of unclassified export-controlled information or equipment between the Parties shall be in accordance with the relevant laws and regulations of each Party. If either Party deems it necessary, detailed provisions for the prevention of unauthorized transfer or retransfer of such information or equipment, and any information or equipment derived from such information or equipment, shall be incorporated into the contracts or implementing arrangements. Parties shall identify export-controlled information and equipment as well as any restrictions on further use or transfer of such information or equipment.

ՀԱՍՆՉԱՅՆԱԳԻՐ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՅՅԱԼ
ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ
ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՅԻ ԲՆԱԳԱՎԱՌՆԵՐՈՒՄ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՍԻՆ**

Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարությունը (այսուհետ՝ Կողմեր),

զիտակցելով, որ զիտության և տեխնոլոգիայի բնագավառներում միջազգային համագործակցությունը կամրապնդի երկու ժառանգությունների միջև բարեկամական կապերն ու ընթրումը և կբարելավի զիտության, տեխնոլոգիայի և նյութաբանության բնագավառների վիճակը՝ ի շահ երկու երկրներին և համայն մարդկության,

հատուտելով, որ, երկուստեք պատասխանատվություն կրելով աշխարհի հետագա բարգավաճմանը և բարեկեցությանը նպաստելու համար, պետք է քայլեր ձեռնարկեն՝ զարգացնելու իրենց ազգային գիտահետազոտական և փորձարարական քաղաքականությունը,

համազված վրնելով, որ զիտության և տեխնոլոգիայի բնագավառներում համագործակցությունը կայևայ ներպում է աշխարհում շրջակա միջավայրի պաշտպանության և յուրաքանչյուր երկրի տնտեսության զարգացման համար,

վճռական վրնելով զարձայրել նուր և եռանդուն ջանքեր այս համագործակցությունը զարգացնելու և ընդլայնելու համար,

համաձայնեցին հետևյալի շարջ.

ՀՈԳՎԱԾ I

Սույն Համաձայնագրի նպատակներն են նպաստել երկու երկրներին զիտական և տեխնոլոգիական համայնքների միջև հարաբերությունների ընդլայնմանը՝ բարենպատտ պայմաններ ստեղծելով համագործակցության համար, ինչպես նաև զարգացնել խաղաղ նպատակներով համագործակցությունը զիտության և տեխնոլոգիայի բնագավառում՝ երկրով փոխշահավետության ու հավասարակշռության սկզբունքներով:

ՀՈԳՎԱԾ II

1. Կալմերը խրախուսում են համագործակցությունը գալափարների, տելեկառուկայան, կայալաքյունների և տեխնոլոգիաների, գլոնականների և տեխնիկական փորձագետների փոխանակման, համատեղ սեմինարների, գլոտական համաժողովների և հանրապարտների կազմակերպման, գլոնականների և տեխնիկական փորձագետների վերապատրաստման և կայալաքյունների զարգացման, գլոտակետագոտական համատեղ նախագծերի և ուսումնասիրությունների իրականացման և գլոտության ու տեխնոլոգիայի բնագավառներում իրականացվող համագործակցության՝ երկուստեք համաձայնեցված այլ ձևերի միջոցով:

2. Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող համագործակցությունը հիմնվում է երկկողմ պայտակարությունների և փոխշահավետ ներդրումների ու օգուտների վրա՝ երկու երկրների գլոտական ու տեխնոլոգիական ներուժին և ռեսուրսներին համապատասխան:

ՀՈԳՎԱԾ III

Անկառժշտության դեպքում Կալմերը խրախուսում և նպաստում են անմիջական կապերի ու համագործակցության զարգացմանը երկու երկրների պետական գերատեսչությունների ու կազմակերպությունների, համալսարանների, գլոտական ու գլոտակետագոտական կենտրոնների, ինստիտուտների ու հաստատությունների, մասնավոր հատվածում գործող ֆիրմաների և այլ սարքեկտների միջև:

ՀՈԳՎԱԾ IV

Կալմերի պետական գերատեսչությունները և հաստատությունները կարող են կլարավոր համաձայնություններ կնքել գլոտության և տեխնոլոգիայի կոնկրետ ոլորտներում սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող համագործակցության մասին: Հարկ երաժ դեպքում այդ կլարավոր համաձայնությունները կարգավորում են համագործակցության պայտերին, ընթացակարգերին, պոնց անկրաժշտ է հետևել, ֆինանսական պայմաններին առնչվող և համապատասխան այլ հարցեր:

ՀՈԳՎԱԾ V

Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում համագործակցությունն իրականացվում է երկու պետությունների կլարառելի օրենքներին, կանոնակարգերին և ընթացակարգերին համապատասխան և լատ հատկացված միջոցների և ռեսուրսների առկայության:

ՀՈԳՎԱՄ VI

1. Կալմերը նպատում են համատեղ նախագծերի մշակման գործին, որոնք կարող են իրականացվել միջազգային այլ ծրագրերի կետ համատեղ: Կալմերն ակտիվորեն նպատում են նաև, որ այս ծրագրերի իրականացման գործում ներգրավվեն երկու երկրների գիտահետազոտական կազմակերպությունները, գլխավորումներն ու մասնագետները:

2. Հարկ ելած դեպքում, Կալմերի փոխարարած համաձայնությամբ, սույն Համաձայնագրով իրականացվող ծրագրերին ու նախագծերին իրենց հաշվին մասնակցելու համար կարող են հրավիրվել գլխավորներ, տեխնիկական փորձագետներ, պետական գերատեսչություններ ու հաստատություններ այլ երկրներից կամ միջազգային կազմակերպություններից, եթե Կալմերի միջև գրավար այլ համաձայնություն ձեռք չի բերվել:

3. Կալմերը քննարկում են համագործակցային նախագծերը, որոնք ներառում, բայց չեն սահմանափակվում կրթական հաստատությունների խնդիրներն ու տեխնոլոգիական հագեցվածությամբ, հեռահար ուսուցման համակարգերի և անդլեյթերի ուսուցման արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով տեխնոլոգիաների ներդրմամբ, ինչպես նաև կրթական ծրագրերի հասանելիության և տեղայնացման նպատակով:

4. Կալմերը քննարկում են տեղեկատվական տեխնոլոգիաների վերաբերյալ համատեղ նախագծեր, որոնք ներառում, բայց չեն սահմանափակվում տեղեկատվական հատարակության ձևավորմամբ, ինչպես նաև տեխնոլոգիաների և նյութաբանական խնդիրներին զարգացմամբ:

ՀՈԳՎԱՄ VII

Յուրաքանչյուր Կալմ նշանակում է Գործադիր քարտուղար, որը վարում է վարչական գործերը, իսկ հարկ ելած դեպքում վերահսկում և համակարգում է սույն Համաձայնագրի շրջանակներում կատարվող աշխատանքները:

ՀՈԳՎԱՄ VIII

1. Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող համագործակցության արդյունքում ի հայտ եկած՝ սեփականության իրավունքի օբյեկտ չհանդիսացող գիտական և տեխնոլոգիական բնույթի տեղեկատվությունը, բացառությամբ ազգային անվտանգության, առևտրային կամ արդյունաբերական իրենթակցումներով չբացահայտվող տեղեկությունների, մատչելի են դարձվում, եթե այլ համաձայնություն ձեռք չի բերվել, համաշխարհային գիտական հանրությանը:

առկալական ուղիներով և մասնակից գաղթակարությունների և հաստատությունների ընդունված ընթացակարգերին համապատասխան:

2. Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում կատարվող համագործակցային աշխատանքները ընթացքում առաջացած կամ տրամադրված մտավոր սեփականության օբյեկտի նկատմամբ կիրառվող ռեժիմը նախատեսված է I հավելվածով, որը սույն Համաձայնագրի անբաժանելի մասն է և կիրառվում է սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող բոլոր աշխատանքների նկատմամբ, եթե Կողմերի կամ նրանց նշանակած անձանց կողմից այլ գրավոր համաձայնություն ձեռք չի բերվել:

3. Սույն Համաձայնագրի ներքո փոխանցված գաղտնի տեղեկատվության կամ սայքավայրանների և գաղտնի չլամարվող տարածման համար թայլովայթյուն պահանջող տեղեկատվության կամ սայքավայրան նկատմամբ կիրառվող անվտանգության միջոցառումների ռեժիմը նախատեսված է II հավելվածով, որը սույն Համաձայնագրի անբաժանելի մասն է և կիրառվում է սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող բոլոր աշխատանքների նկատմամբ, եթե Կողմերի կամ նրանց նշանակած անձանց կողմից այլ գրավոր համաձայնություն ձեռք չի բերվել:

ՀՈՒՎԱՄ IX

1. Սույն Համաձայնագրի ներքո իրականացվող համագործակցության շրջանակներում յուրաքանչյուր Կողմ, իր միջազգային պարտավորություններին և ազգային օրենքներին և կանոնակարգերին համապատասխան, պետք է.

ա) պլուրացնի սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող նախագծերում և ծրագրերում ներգրավված մյուս Կողմի անձնակազմի՝ իր տարածք մուտքի և ելքի, ինչպես նաև օգտագործվող տայքավայրանների ներմուծման և այրտախանման գործընթացները.

բ) նպատակի, մասնավորապես, համատեղ աշխատանքների համար նախատեսված ծրագրերի, հանդիպումների, ծանոթության նպատակով այցելությունների կազմակերպմանը, պահք հնարավորություն կլնձեռն սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող համագործակցային աշխատանքներին մասնակցող մյուս Կողմի համապատասխան անձնակազմին այլուրուավետ կերպով իրականացնելու ծրագրերի համար անկուսժեշտ միջոցները, այլ թվում՝ այցելություններ համապատասխան աշխարհագրական վայրեր և անկուսժեշտ հաստատություններ, ծանոթություն համագործակցության տեսանկյունից հետաքրքրություն ներկայացնող տվյալներին և նյութերին, ինչպես նաև ելկու Կողմերի առանձին գլտնակներին և մասնագետների միջև կապերի հաստատում, եթե անկուսժեշտ է այլ աշխատանքներն իրականացնելու համար, և

զ) ապահովի, այ համատեղ աշխատանքների ընթացքում օգտագործման նպատակով մյուս Կողմին անկրճեղտ՝ սույն Համաձայնագրով նախատեսված նյութերը և սարքավորումները ներմուծվեն անմաքս:

2. Եթե Անեյիկայի Միացյալ Նահանգների կառնից տրանսպորտ օտարերկրյա օժանդակության միջոցներն ուղղված են սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող աշխատանքներին, ապա այդ միջոցների տրանսպորտն գործընթացը պետք է կարգավորվի Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և Անեյիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարության միջև 1992 թվականի դեկտեմբերի 15-ին ստորագրված «Համանիտար և տեխնիկական տնտեսական օժանդակության տրանսպորտ գործընթացը պարզացնելու սարված համագործակցության մասին» համաձայնագրին համապատասխան:

ՀՈԳՎԱՄ X

Սույն Համաձայնագրի դրույթների մեկնաբանման կամ կիրառման շարք Կողմերի միջև ծագած տարաձայնությունները լուծվում են բանակցությունների և խորհրդակցությունների միջոցով:

ՀՈԳՎԱՄ XI

Սույն Համաձայնագիրը չի սահմանափակում Կողմերի և նրանց գլխական ու տեխնոլոգիական գործակալությունների ու կազմակերպությունների միջև գայության ռենցալ՝ գլխության և տեխնոլոգիաների մասին գործող համաձայնագրերի և այլ համաձայնությունների համաձայն Կողմերի իրավունքները և պարտավորությունները:

ՀՈԳՎԱՄ XII

1. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու համար անկրճեղտ համապատասխան ներքին ընթացակարգերը կատարելու մասին դիվանագիտական ուղևներով Կողմերի միմյանց ուրարկած ծանուցումն ստանալու օրը: Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մնում 10 տարի ժամկետով, եթե Կողմերից որևէ մեկը չի դարարեցնում դրա գործարարունը: Սույն Համաձայնագրի գործարարուն ժամկետն ինքնաբերաբար երկարաձգվում է ևս 10 տարի ժամկետով, եթե դրա գործարարուն ժամկետը լրանալուց առնվազն 6 ամիս առաջ Կողմերից մեկը գրավար չի ծանուցում մյուս Կողմին սույն Համաձայնագրի գործարարուն ժամկետն ինքնաբերաբար երկարաձգելու դեմ առարկելու մասին:

2. Կալմեթի գյուղի համաձայնությամբ սույն Համաձայնագրում կարող են կատարվել փոփոխություններ: Եթե Կալմեթի միջև այլ համաձայնություն ձեռք չի բերվել, ցանկացած այսպիսի փոփոխության ուժի մեջ է մտնում սույն կալմեթի 1-ին պարբերությամբ ամրագրված կարգով:

3. Կալմեթից յուրաքանչյուրը կարող է ցանկացած պահի դադարեցնել սույն Համաձայնագրի գործառնությունը՝ այդ մասին վեց ամիս առաջ գյուղի ծանուցելով մյուս Կալմեթին:

4. Եթե Կալմեթի միջև այլ համաձայնություն ձեռք չի բերվել, սույն Համաձայնագրի գործառնության դադարեցումը չի ազդում սույն Համաձայնագրի շրջանակներում կրակահանգման փուլում գտնվող և Համաձայնագրի գործառնության դադարեցման պահին չավարտված որևէ համագործակցային աշխատանքի վրա:

Ի հատուտումն որևէ ներքստարագրային, պատշաճ կերպով վազարված վիճելով կրեմց կառավարությունների կալմեթ, ստորագրեցին սույն Համաձայնագրի:

Կատարված է Վաշինգտոն քաղաքում 2009 թվականի նոյեմբերի 3-ին, երկու բնօրինակով, յուրաքանչյուրը՝ հայերեն և անգլերեն, լնդ սլամ՝ երկու տեքստերն էլ հավասարազար են:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՏ՝

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՏ՝

ՀԱՎԵԼՎԱԾ I
ՄՏԱՎՈՐ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Համաձայն սույն Համաձայնագրի VIII հոդվածի՝ Կալմեյը ապահովում են սույն Համաձայնագրի, այդ թվում՝ համապատասխան ցանկացած կլիմայիկալ համաձայնության ներքո առաջացած կան տրանսպորված մտավոր սեփականության օբյեկտի համալսմեք և աբայունալետ պաշտպանությանը: Կալմեյը համաձայնում են միմյանց ժամանակին ծանուցել սույն Համաձայնագրի շրջանակներում կատարված որևէ գյուտի կան հեղինակային իրավունքով պաշտպանված աշխատանքների մասին և սահմանված ժամկետում դիմել այդպիսի մտավոր սեփականության պաշտպանության համար: Մտավոր սեփականության այդպիսի իրավունքները տրանսպորում են սույն հավելվածի պայթներով սահմանված կարգով:

I. Գործարարության որյուտը

Ա. Սույն Հավելվածը կկրատելի է սույն Համաձայնագրի համաձայն ձեռնարկված համազորակցային բորար աշխատանքների նկատմամբ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Կալմեյի կան նրանց նշանակած անձանց կալմից հատուկ համաձայնություն է ձեռք բերվում:

Բ. Սույն Համաձայնագրի նպատակներով «մտավոր սեփականություն» եզրն արտակայտում է 1967 թվականի հուլիսի 14-ին Ստոկհոլմում կատարված՝ «Մտավոր սեփականության համաշխարհային կազմակերպության հիմնադրման մասին» կանվենցիայի 2-րդ հավաձով սահմանված խնասուր:

Գ. Սույն Հավելվածով սահմանվում է Կալմեյի միջև իրավունքների, եկամտոների և ույաթիների տրանսպորման կարգը: Անհրաձեշտության դեպքում յուրաքանչյուր Կալմ ապահովում է, որ մյուս Կալմը կարողանա սույն Հավելվածով տրանսպորված մտավոր սեփականության նկատմամբ ձեռք բերել իրավունքներ իր գործակալություններից և հաստատություններից պայմանագրերով կան, անհրաձեշտության դեպքում, իրավական այլ միջոցներով: Սույն Հավելվածը որևէ կերպով չի փախչում կան սահմանափակում որևէ Կալմի և նրա քաղաքացիների միջև իրավունքների տրանսպորման կարգը, որը սահմանվում է տվյալ Կալմի օրենքներով և գործելակերպով:

Դ. Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում մտավոր սեփականության շուրջ ծագալ վեճերը պետք է լուծվեն համապատասխան մասնակից գործակալությունների և հաստատությունների, իսկ անհրաձեշտության դեպքում՝ Կալմեյի կան նրանց նշանակած անձանց միջև քննարկամների միջոցով: Կալմեյի փախադարձ համաձայնությամբ վեճը ներկայացվում է արբիտրաժային դատարան կատարման ենթակա որոշում կայացնելու նպատակով՝ միջազգային իրավունքի կիրառելի նորմերին համապատասխան: Եթե Կալմեյի կան նրանց նշանակած անձանց կալմից այլ

գրավար համաձայնության ձեռք չի բերվում, գործում են Միավորված ազգերի կազմակերպության միջազգային առևտրի իրավունքի հանձնաժողովը (UNCITRAL) արբիտրաժային մարմինը:

Ե. Սույն Համաձայնագրի գործարարական դատարանում կան գործարարական ժամկետի ավարտը չի ազդում սույն Հավելվածով սահմանված իրավունքների կամ պարտավորությունների վրա:

II. Իրավունքների տրամադրումը

Ա. Յուրաքանչյուր կողմ իրավունք ունի ձեռք բերելու ոչ բացառիկ, անփոփոխ, ուսյաթի վճարում չնախատեսող վիցենզիա, այլ հնարավորության կտա թարգմանելու, վերայտապրելու կամ տարածելու անմիջականորեն սույն Համաձայնագրի շրջանակներում իրականացվող համագործակցության այլաբանքում կյատարակված գիտական և տեխնիկական անսպասելի հարվածներ, զեկայցներ ու գլքեր: Սույն լցարթին համապատասխան՝ հեղինակային իրավունքով պաշտպանված ստեղծագործության կրատարակայնորեն տարածված բոլոր օբյեկտների վրա ճշված են ստեղծագործության հեղինակների անունները, եթե հեղինակը բացահայտ կերպով չի կրաժարվում իր անունը ճշելուց:

Բ. Մտավոր սեփականության այլ տեսակների հանդեպ իրավունքները, բացառությամբ II.Ա պարբերության մեջ ճշված իրավունքների, տրամադրվում են հետևյալ կերպով.

- (1) կրավորված հետազոտումները, օբյեկտներ՝ նախ և առաջ իրենց գիտելիքների զարգացման նպատակով կրավորված գիտնականները, մտավոր սեփականության իրավունքներ ձեռք են բերում համաձայն կյալընկալ հաստատության կյալմից կրականացվող քաղաքականության: Բացի այդ՝ գյատարար ճանաչված ցանկացած կրավորված հետազոտող կրավասու է ստանալու կյալընկալ հաստատության կյալմից նման մտավոր սեփականության վիցենզավորման այլաբանքում ստացած ուսյաթի իր շահաբաժինը.
- (2) ա) յուրաքանչյուր կողմ կրավասու է ձեռք բերելու համատեղ հետազոտության այլաբանքում առաջացած մտավոր սեփականության օբյեկտի նկատմամբ բոլոր իրավունքները և եկամուտները իր իսկ երկրում, օբյեկտ, երբ կողմերը, մասնակից գործակալությունները և հաստատությունները կան մասնակից անձնակազմը նախօրոք համաձայնել են աշխատանքի շրջանակների շարք: Երբայլ երկրներում իրավունքները և եկամուտները սահմանվում են կյալարկալ համաձայնություններում: Եթե համապատասխան կյալարկալ համաձայնությամբ հետազոտությունը չի սահմանվում որպես «համատեղ հետազոտություն», ապա կյալ այլաբանքում առաջացած մտավոր սեփականության նկատմամբ իրավունքը տրամադրվում է վերը ճշված II.Բ.1 պարբերությունը համապատասխան: Բացի այդ՝ գյատարար ճանաչված ցանկացած անձ կրավասու է ստանալու ցանկացած հաստատության կյալմից մտավոր սեփականության վիցենզավորման այլաբանքում ստացված ուսյաթի իր շահաբաժինը:

բ) Չնայած վերը նշված II.Բ.2.ա պարբերությանը, եթե մտավոր սեփականության որևէ տեսակ պաշտպանվում է միայն մի Կուրնի օրենսդրությամբ, այն Կուրնը, որի օրենսդրությամբ նախատեսվում է նման պաշտպանություն, իրավասու է ամբողջ աշխարհում օգտվելու բոլոր իրավունքներից ու եկամուտներից: Գյուտարարը կամ մտավոր սեփականության հեղինակ ճանաչված մասնակիցները, այնուամենայնիվ, իրավասու են ստանալու ուրախներ, ինչպես նախատեսված է II.Բ.2.ա պարբերությամբ:

III. Չեղման արդյունքի առնչվող գաղտնի տեղեկատվություն

Եթե տեղեկատվությունը, որը տվյալ պահին պահվում է որպես «ձեռնարկատիրությանն առնչվող գաղտնի տեղեկատվություն», տրամադրվում կամ յա հայտ է գալիս սույն Համաձայնագրի շրջանակներում, ապա յուրաքանչյուր Կուրն և նրա գործակալություններն ու կաստատությունները պաշտպանում են այդպիսի տեղեկատվությունը՝ կիրառելի օրենքներին, կանոնակարգերին և վարչական պրակտիկային համապատասխան: Տեղեկատվությունը կարող է պահվել որպես «ձեռնարկատիրությանն առնչվող գաղտնի տեղեկատվություն», եթե պատճառով անձը կարող է տնտեսական շահ ստանալ պայմանից կամ մրցակցային առավելություն ձեռք բերել այդ տեղեկատվությունից անտեսյակ անձանց նկատմամբ, կամ՝ եթե տեղեկատվությունը հայտնի կամ հասանելի չէ հանրությանը այլ աղբյուրներից, ինչպես նաև՝ եթե պատճառով սեփականատերը նախտույնս այն չի հրատարակել և պատճառով պաշտպանության պարտավորություն ժամանակին չի սահմանել:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ II

ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՍԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

I. Գաղտնի տեխնոլոգիաների պաշտպանությունը

Եթե համապատասխան կիրառվող համաձայնություններում այլ համաձայնություն ձեռք չի բերվել, երկու Կողմերը համաձայնում են ջրացանկայտել պրևենտիվապես կամ տեղեկատվություն կամ սարքավորում, որի համար պահանջվում է պաշտպանություն՝ յուրաքանչյուր Կողմի ազգային անվտանգության և արտաքին հարաբերությունների շահերից ելնելով, և որը գաղտնի է պահվում կիրառելի ազգային օրենքներին և կանոնակարգերին համապատասխան: Եթե տեղեկատվությունը կամ սարքավորումը, որի համար, հստակ կամ անհայտ հավանականությամբ պահանջվում է այդպիսի պաշտպանություն, և որը բացահայտվում է համագործակցային աշխատանքների ընթացքում՝ համաձայն սույն Համաձայնագրի, ապա այն անմիջապես ներկայացվում է համապատասխան պաշտանյաների ուշադրությանը, և Կողմերը խորհրդակցում են՝ նախանշելու անվտանգության անհրաժեշտ միջոցներ, որանց շուրջ պետք է զբաղվի համաձայնություն ձեռք բերվի Կողմերի միջև, և պետք պետք է կիրառվեն այլ տեղեկատվության և սարքավորումների նկատմամբ, ինչպես նաև, անհրաժեշտության դեպքում, սույն Համաձայնագրում կատարում են փոփոխություններ այդ միջոցները ներառելու համար:

II. Տեխնոլոգիաների փոխանցումը

Կողմերի միջև գաղտնի շահերի վաճառքով՝ տարածման/արտահանման համար թույլտվություն պահանջող տեղեկատվության կամ սարքավորումների փոխանցումը կատարվում է Կողմերից յուրաքանչյուրի ազգային օրենսդրությանը և կանոնակարգերին համապատասխան: Եթե Կողմերից պրևենտիվապես անվտանգության է համարվում, ապա պայմանագրերում կամ կիրառելի համաձայնություններում ներառվում են մանրամասն դրույթներ՝ այդպիսի տեղեկատվության կամ սարքավորումների կամ դրանցից բխող այլ տեղեկատվության կամ սարքավորումների չբարձրագույն փոխանցումը կամ վերափոխանցումը կանխելու նպատակով: Կողմերը որոշում են, թե որոնք են համարվում տարածման/արտահանման համար թույլտվություն պահանջող տեղեկատվություն և սարքավորումներ, ինչպես նաև սահմանում են այդպիսի տեղեկատվության կամ սարքավորումների հետագա օգտագործման կամ փոխանցման նկատմամբ կիրառելի բոլոր սահմանափակումները: